

BÖLÜM 17

TIKINMALI İZLEME, ÇEVİRİM İÇİ NARSİZM VE DİJİTAL KİNİZM

*Metin YILDIZ¹
Muhammet Ali AYDIN²*

GİRİŞ

İletişim, insanlık tarihiyle hayat bulmuştur. İletişimi insansız, insanı da iletişimsiz düşünmek imkansızdır. Bu süreçte birey sürekli iletişim kurma becerilerini geliştirmektedir. Bu gelişim de beraberinde iletiyi aktaran ortamın sürekli yenilenmesini zorunlu kılmaktadır. Medya, teknik yeniliklerle birlikte güncellenmektedir. Bolter “her iyileştirme bir arabuluculuktur” söylemiyle medyanın, yeni medyaya dönüşümünü modellemektedir. Bu noktada; medya üzerinde içerik, ilişkiler ve etkileşim özellikleriyle iyileştirme (mediation); teknoloji ve sistemlerle de yenileme (remediation) gerçekleşmektedir. Medyada yer alan içeriğin ve etkileşimin artması ve ilişkilerin kendini güncellemesiyle iyileştirme (mediation) gerçekleşmektedir. Medyanın teknolojik altyapılarını yaşanan ortamdaki tekniğe göre dönüştürmesi ise yenileme olarak ifade edilmektedir. Bu duruma verilebilecek en belirgin örnek televizyondur. Konvansiyonel medya olarak televizyon çizgisel bir iletişim sürecine sahipti. Ancak, yenileme (remediation) ve iyileştirme (mediation) süreçlerinden geçen televizyon günümüzde interaktif bir yapıya dönüşmüştür. İnternet, üç bo-

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Sakarya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği, metinyildiz@sakarya.edu.tr

² Arş. Gör., Atatürk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği, maliaydin_25@hotmail.com

Hem toplumsal değişimlerin anlaşılması hem de teknoloji tabanlı dinamikleri düşünce becerileri çerçevesinden tahlil edilmesi oldukça karmaşık bir süreç. Üstelik kültürel yapının her yeni kuşakta daha çok değişikliğe uğraması da ayrı bir problem. Dijital çağın sahip olduğu dönüştürme gücünün güçlü ve sosyal bir değişimle birleştiği günümüzde teknoloji bağımlılığına yönelik ortaya atılan çeşitli teorilerin araştırmalarla desteklenmesi ve dijital çağında ötesine giden toplumun daha ayrıntılı tasvir edilmesi konu üzerine odaklanan araştırmacıların işini kolaylaştıracaktır.

KAYNAKLAR

1. Gerbener G. *On content analysis and critical research in mass communication against mainstream*. New York: Peter Language; 2002.
2. Kristeva J. *Ruhun Yeni Hastalıkları*, (Nilgün Tural, Çev. Ed.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları; 2017.
3. Baudrillard J. *Tüketim Toplumu: Söylenceleri/Yapılan*, (Hazal Deliceçaylı Çev. Ed.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları; 2010.
4. NETFLIX. *Netflix hakkında*. Available from: <https://help.netflix.com/tr> (Accessed 20th March 2022).
5. OxfordDictionaries.com. *Oxford Dictionaries Word of the Year 2013: Runners-up*. Available from: <http://blog.oxforddictionaries.com/2013/11Word-of-the-year-runners-up> (Accessed 27th March 2022).
6. CSTOnline.com. *Ramsay, D. Confessions of a Binge Watcher*. Available from: <http://cstonline.tv/confessions-of-a-bingewatcher> (Accessed 01st January 2022).
7. Yengin D, Kinay Ö. Yeni Medyada Boş Zamanın Dönüşümü: Tıknmalı İzleme. Yengin D (ed). *Sosyal Medya Araştırmalar* içinde. İstanbul: Paloma Yayınları; 2015. p. 213-257.
8. Orwell G. *Nineteen Eighty-Four*. UK: Penguin Books; 2004.
9. Bentham J. *The Panopticon Writings*. New York: Verso; 1995.
10. Huxley A. *Brave New World*. Toronto: Vintage Canada; 2007.
11. WSJ.com. *Jurgensen, J. Binge Viewing TV's Lost Weekends*. Available from: http://online.wsj.com/news/articles/SB100001240527023037407045775213008_06686174.25-32 (Accessed 05th February 2022).
12. Giles DC. Parasocial interaction: A review of the literature and a model for future research. *Media Psychology*. 2002;4(3): 279-305. https://doi.org/10.1207/S1532785XMEP0403_04
13. Balcı Ş, Sarıtaş H. (2019). Sosyal Medya Kullanımının Bir Belirleyicisi Olarak Narsisizm: Konya'da Yaşayan Kullanıcılar Üzerine Bir İnceleme . *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*. 2019;1(31): 689-709 . <https://doi.org/10.31123/akil.530398>
14. Güngör N. *İletişim: Kuramlar ve Yaklaşımlar*. Ankara: Siyasal Kitapevi; 2011.
15. Tarhan N, Nurmedov S. *Sanal veya Gerçek Bağımlılık*. İstanbul: Timaş Yayınları; 2013.
16. Gunduz S. *Health Problems with the Use of Information Technologies. Online Submission, Paper presented at the International Educational Technology (IETC) Conference (2007: 7th, Nicosia, Turkish Republic of Northern Cyprus)*.
17. Hürriyet. *Hürriyet Aile Serap Duygulu'nun yazısı*. (25.03.2022 tarihinde <https://www.hurriyet.com.tr/aile/yazarlar/serap-duygulu/internet-ve-sosyal-medya-hastaliklari-e-hastaliklar-376481> adresinden ulaşılmıştır).

18. TV24. Ömer Akköl'le röportaj. (01.03.2022 tarihinde <https://t24.com.tr/haber/teknoloji-e-hastalıkları-dogurdu-facebook-depresyonu-ego-sorfu-siberhondrik,391625> adresinden ulaşılmıştır).
19. Atkinson RL, Atkinson RC, Hilgard ER. *Psikolojiye Giriş* (Atakay K, Atakay M, Yavuz A. Çev. Ed.). İstanbul: Sosyal Yayınlar; 1995.
20. Yurdagül S. *Bazı sosyo-ekonomik değişkenlerin lise öğrencilerinin benlik tasarımlarına etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. 1987
21. Coştu Y. Toplumsallaşma Kavramı Üzerine Sosyolojik Bir Değerlendirme. *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi*. 2009;1(3):126. http://ktp.isam.org.tr/pdfdrg/D03296/2009_3/2009_3_COS-TUY.pdf
22. Kurtkan A. *Genel Sosyoloji*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi Yayınları; 1979.
23. Campbell WK, Rudich EA, Sedikides C. Narcissism, self-esteem, and the positivity of self-views: Two portraits of self-love. *Personality and Social Psychology Bulletin*. 2002;28(3): 358-368. <https://doi.org/10.1177/0146167202286007>
24. Köroğlu E, Bayraktar S. *Kişilik Bozuklukları*. Ankara: HYB Basım Yayın; 2007.
25. Glassman M, Kernberg and Kohut: A test of competing psychoanalytic models of narcissism. *Journal of the American Psychoanalytic Association*. 1988; 36(3): 597-625. <https://doi.org/10.1177/000306518803600302>
26. Polat R. Dijital hastalık olarak nomofobi. *Yeni Medya Elektronik Dergisi*. 2017;1(2): 164-172. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ejnm/issue/34698/383554>
27. Cevizci A. *Büyük Felsefe Sözlüğü*. İstanbul: Sal Yayınları; 2017.
28. Luck G. *Köpeklerin Bilgeliği: Antikçağ Kiniklerinden Metinler*. (Oğuz ÖZÜGÜL, Çev. Ed.). İstanbul: Say Yayınları; 2011.
29. Arslan A. *İlkçağ Felsefe Tarihi: Sofistlerden Platon'a*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları; 2017.
30. Timuçin A. *Felsefe Sözlüğü*. İstanbul: Bulut Yayınları; 2011.
31. Diogenes L. *Ünlü Filozofların Yaşamları ve Öğretileri*, (Candan ŞENTUNA, Çev. Ed.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları; 2017.
32. Foucault M. *Discipline and Punish: The Birth of the Prison*, Translated from the French by Alan Sheridan, Vintage Books, New York: A Division of Random House Inc. 1995:5.
33. Kalaycı N. Bir Parrhesiastes Olarak Diogenes. Tepe H, Çotuksöken B. (eds) *Sinolu Filozof Diogenes: Anadolu'da Felsefeye Yolculuk II* içinde. Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu; 2015.
34. Goffman, E. *The Presentation of Self in Everyday Life*. London: Penguin Books Ltd; 1978.